

Ακαδημίας 84 (ημιώροφος), 10678 Αθήνα

enosiebep@gmail.com, www.eebep.gr, τηλ. 6972242913

Αθήνα, 8.6.2022

Αρ. Πρωτ. 3957

Προς
Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων
κυρία Νίκη Κεραμέως

Κοινοποίηση:
Γενικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης
Κύριο Αποστόλη Δημητρόπουλο

Θέμα: Οι θέσεις της ΕΕΒΕΠ επί του [σχεδίου νόμου](#) για τα ΑΕΙ

Αξιότιμη κα Υπουργέ,

Με ανησυχία διαβάσαμε το νέο νομοσχέδιο για τα ΑΕΙ όπου οι βιβλιοθήκες είναι ανύπαρκτες και που φαίνεται να καταστρατηγούνται βασικές αρχές και αξίες της κοινωνικής και επαγγελματικής ζωής, όπως η δημοκρατικότητα, η διαφάνεια, ο δημόσιος χαρακτήρας, το αυτοδιοίκητο. Άποψή μας είναι ότι κάποιες παθογένειες που μπορεί να εμφανίζονται στην ακαδημαϊκή καθημερινότητα κάποιων ΑΕΙ μπορούν να αντιμετωπιστούν με το διάλογο, την πρόταξη των αρχών και των αξιών, αντί της κατάργησης των ίδιων των δομών και των θεσμών.

Η εις βάθος μελέτη και ανάλυση του σχεδίου είναι αδύνατη, λόγω της μικρής διάρκειας της διαβούλευσης, αλλά και του τεράστιου σε άρθρα σχεδίου νόμου. Για το λόγο αυτό επικεντρωνόμαστε μόνο στα θέματα των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, χωρίς να αναφερθούμε σε άλλα θέματα και διατάξεις, πολλές εκ των οποίων είναι θετικές και αναγκαίες στη σημερινή πραγματικότητα.

Οι σκέψεις μας δεν αφορούν προσωπικές ή συντεχνιακές απόψεις, αλλά θέσεις που βασίζονται στη διεθνή επιτυχημένη πρακτική για την ανάπτυξη της επιστήμης, της έρευνας, της καινοτομίας.

Σχετικά με τα θέματα των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, το σχέδιο νόμου αποσιωπά την ύπαρξή τους, καθώς και τη μελλοντική τους υπόσταση. Καταργώντας το άρθρο 48 του Ν. 4009, οι βιβλιοθήκες χάνουν το θεσμικό καθεστώς τους και καταργούνται τελείως, αφού η μόνη αναφορά γίνεται στο άρθρο 223 για τη δυνατότητα καθορισμού κανόνων οργάνωσης και λειτουργίας τους στον Εσωτερικό Κανονισμό, οι οποίοι ήδη υπάρχουν και σε επίπεδο διαδικασιών.

Με το άρθρο 206 δε, η συγκρότηση των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών επαφίεται στην κρίση εκάστου μονομελούς οργάνου και απόφαση των Υπουργών, χωρίς σύμφωνη γνώμη, δηλαδή η Βιβλιοθήκη δεν αποτελεί προϋπόθεση λειτουργίας ενός πανεπιστημίου, όπως συμβαίνει σε κάθε προηγμένη επιστημονικά χώρα που προάγει την έρευνα, την επιστήμη, την καινοτομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η Βιβλιοθήκη θα έπρεπε να αναγνωρίζεται ως Ακαδημαϊκή μονάδα, όπως σε κάθε προηγμένη χώρα.

Επιπροσθέτως, απαξιώνεται και ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) που επί 20 έτη εξασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση όλης της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διεθνή

επιστημονική και ερευνητική βιβλιογραφία, 24 ώρες την ημέρα, 7 ημέρες την εβδομάδα, με εξοικονόμηση πόρων, προσωπικού και χρόνου, καθώς και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, όπως κοινός κατάλογος βιβλιοθηκών, υποστήριξη στην ανοικτή πρόσβαση, βιβλιογραφία σε μορφή αναγνώσιμη από εντυπο-ανάπηρους φοιτητές AMELib, Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, πολύ πριν θεσμοθετηθεί για τα ΑΕΙ. Απαξιώνεται ουσιαστικά το συνεργατικό σχήμα ΥΠΑΙΘ, ΑΕΙ και Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Παρόλο που προβλέπεται στο σχέδιο νόμου η ίδρυση 9 αυτοτελών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων και των μουσείων, **πουθενά δεν υπάρχει η Βιβλιοθήκη, που υφίσταται ήδη ως αυτοτελής μονάδα** και που ακόμη και τα μουσεία διαθέτουν βιβλιοθήκη.

Τέλος, στο Άρθρο 261γ αναφέρεται η δημιουργία ψηφιακών βιβλιοθηκών στις εταιρείες περιουσίας, χωρίς τη σύνδεσή τους με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες των ΑΕΙ, δηλαδή τις Βιβλιοθήκες, χωρίς υποδομή, στελέχωση με το κατάλληλο προσωπικό και με αμφίβολη βιωσιμότητα όπως έχει φανεί σε πολλές από τις ήδη υπάρχουσες εταιρείες των πανεπιστημίων.

Οι Βιβλιοθήκες με χρηματοδότηση από τα ΕΣΠΑ, οργάνωσαν και λειτουργούν Ιδρυματικά Αποθετήρια στα οποία συγκεντρώνεται μέρος της παραγωγής του ΑΕΙ (Διδακτορικά, μεταπτυχιακές εργασίες κλπ). **Η γνώση και η εμπειρία υπάρχει, οι υποδομές λειτουργούν**, το μόνο που χρειάζεται είναι να αναγνωρίσετε την πραγματικότητα αυτή και να αποτρέψετε την πολυδιάσπαση και τον κατακερματισμό αρμοδιοτήτων, πόρων, προσωπικού και λειτουργιών, αποφασίζοντας την **υποχρεωτική υποβολή της ερευνητικής παραγωγής στα αποθετήρια των Βιβλιοθηκών πριν την εκλογή ή εξέλιξη των μελών ΔΕΠ**.

Ακόμη δε περαιτέρω, προς εξοικονόμηση πόρων και μεγαλύτερη αξιοποίηση των υπαρχόντων, θα προτείναμε **να αποφασιστεί η αποκλειστική παροχή επιστημονικής και ερευνητικής πληροφόρησης από τις Βιβλιοθήκες που είναι και κέντρα πληροφόρησης**. Σήμερα, είμαστε μάρτυρες περιστατικών (μεμονωμένων βέβαια) που περισσότερα από δυο τμήματα ή μεταπτυχιακά προγράμματα ΑΕΙ τηρούν συνδρομές σε ιδιαίτερα αυξημένου κόστους βάσεις δεδομένων, έξω από τις Βιβλιοθήκες! Αυτή την πολυδιάσπαση (και όχι μόνο) προστατεύει η ενίσχυση των Βιβλιοθηκών.

Τελευταία άλλωστε, είναι δημοφιλής η ρητορική περί αυτόνομης πρόσβασης σε διεθνείς βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά διεθνή επιστημονικά περιοδικά και αρχαικό υλικό, με τη συμφωνία με ιδιωτικούς παρόχους. Είναι φανερό και η πολυδιάσπαση που θα συμβεί και η αποσπασματικότητα στην πληροφόρηση, επιστημονική ή μη. Το αποτέλεσμα από τον μαρασμό των βιβλιοθηκών θα είναι η μετακύληση του αυξημένου κόστους στους χρήστες και η επιλεκτική και μονομερής παροχή επιστημονικής πληροφόρησης.

Η οπισθοχώρηση είναι πολλαπλή και φανερή.

Είναι γεγονός ότι με την πάροδο του χρόνου εμφανίζονται δυσλειτουργίες στην εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων κάθε θέματος και χρειάζεται η βελτίωσή τους, σε καμία περίπτωση η λύση όμως δεν είναι η κατάργηση και μάλιστα των δομών εκείνων που λειτουργούν καλύτερα από οποιαδήποτε άλλη στα ΑΕΙ.

Η λειτουργία των ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών σε μια χώρα αποτελεί βασική δομή εξέλιξης και ανάπτυξης της κοινωνίας και καθόλου δεν συνάδει η σύνδεσή της με διλήμματα άνευ περιεχομένου.

Απόδειξη δε, ότι στην αξιολόγηση των σχολών και των τμημάτων το επίπεδο κάθε ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης συνιστά κύριο παράγοντα αξιολόγησης.

Η συμμετοχή σας στα διεθνή πανεπιστήμια σας επιβεβαιώνει το αληθές του λόγου μας.

Η αξιοποίηση της ελληνικής επιστημονικής βιβλιογραφίας από τα ΑΕΙ και η προβολή και προώθηση του επιστημονικού περιεχομένου, μπορεί να συμβεί μόνο μέσα από τις Βιβλιοθήκες. Η προτροπή έκδοσης διδακτικών συγγραμμάτων από τις εταιρείες των ΑΕΙ, θα μας επιστρέψει στην εποχή των σημειώσεων, ενώ θα αδυνατίσει ακόμη περισσότερο την ελληνική ιδιωτική εκδοτική παραγωγή.

Κατόπιν τούτων προτείνουμε:

1. Τη διατήρηση του άρθρου 48/2009 που αναγνωρίζει τις Βιβλιοθήκες ως αυτοτελείς μονάδες σε επίπεδο διεύθυνσης και τον ΣΕΑΒ,
2. Την αναγνώριση της Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης ως Ακαδημαϊκής μονάδας,
3. Την αναγνώριση των Βιβλιοθηκών ως κέντρων συλλογής και οργάνωσης της πνευματικής επιστημονικής παραγωγής των ΑΕΙ με την υποχρεωτική υποβολή της στα αποθετήρια των Βιβλιοθηκών πριν την εκλογή ή εξέλιξη των μελών ΔΕΠ,
4. Την αποκλειστική παροχή επιστημονικής και ερευνητικής πληροφόρησης από τις Βιβλιοθήκες που είναι και κέντρα πληροφόρησης,
5. Τη στελέχωσή τους με εξειδικευμένο προσωπικό,
6. Σε όλες τις «έξυπνες» χώρες που εκτιμούν την πνευματική τους κληρονομιά, οι Βιβλιοθήκες, τα Αρχεία και τα Μουσεία ανήκουν στον ίδιο φορέα, για τη βιώσιμη ανάπτυξή τους, αναφέρονται δε στη διεθνή βιβλιογραφία ως «**Ιδρύματα Μνήμης**».

Είναι βέβαιο από τη διεθνή επιστημονική και ερευνητική κοινότητα ότι οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες συμβάλλουν στην ενίσχυση της ποιότητας και της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία με στόχο την ανάπτυξη και προάσπιση της επιστημοσύνης, της έρευνας, της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Άλλωστε οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες, στα πλαίσια της εξωστρέφειας αναπτύσσουν συνέργειες τοπικής, περιφερειακής και θεματικής εμβέλειας.

Η ΕΕΒΕΠ συντάσσεται με τις απόψεις του ΣΕΑΒ και των προϊσταμένων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών όπως αυτές έχουν εκφραστεί στις επιστολές τους και είναι έτοιμη να αναπτύξει κάθε της επιχείρημα και να συμμετάσχει σε διάλογο πάνω στο θέμα αυτό.

Με τιμή

Για το ΔΣ

Για το ΔΣ της ΕΕΒΕΠ

Η Πρόεδρος

Δρ Ανθή Κατσιρικού

Η Γεν. Γραμματέας

Ελένη Μολφέση